ग्रामीण समीक्षा पुनर्विचार या प्रस्तुत ग्रंथात डॉ. संभाजी शिंदे यांनी ग्रामीण साहित्याची संकल्पना, स्वरूप, प्रेरणा प्रारंभी स्पष्ट केली असून आतापर्यंत ग्रामीण कादंबरी, कथा, कविता, नाटक आणि चरित्र - आत्मचरित्र या संदर्भात जी समीक्षा मराठीतील मान्यवरांनी केली आहे त्याचा चिकित्सक अभ्यास करण्याचा प्रयत्न केला आहे. चिकित्सा करीत असताना त्यांनी समाजशास्त्रीय समीक्षा पद्धतीचा अवलंब केलेला दिसतो. या ग्रंथामध्ये आनंद यादव, गो. म. कुलकर्णी, मदन कुलकर्णी, भास्कर चंदनशिव, नागनाथ कोत्तापल्ले, रा. रं. बोराडे, श्रीराम गुंदेकर, या. वा. वडस्कर , कैलाश सार्वेकर, रवींद्र ठाकूर, चंद्रकुमार नलगे, वासुदेव मुलाटे, द. ता. भोसले, कृष्णा इंगोले, मोहन पाटील, गणेश देशमुख, ईश्वर नंदपुरे, कीर्ती मुळीक, मधुकर मोकाशी, राजीव यशवंते, भास्कर शेळके, भीमराव वाघचौरे, वामन जाधव, सुनील चंदनशिवे, महेश खरात इत्यादी अभ्यासकांनी जी ग्रामीण साहित्याची समीक्षा केली आहे, त्याचा साधार आढावा घेतलेला दिसून येतो.

ही समीक्षा करताना अभ्यासकांची विभागणी कलावादी दृष्टिकोनातून समीक्षा करणारे व जीवनवादी दृष्टिकोनातून समीक्षा करणारे अशी केली आहे. कलावादी समीक्षकांच्या वाङ्मय विचारात त्यांच्या भूमिकेमुळे ज्या त्रुटी निर्माण झाल्या आहेत त्याची दाखल घेऊन त्यासंबंधीची चिकित्सा केली आहे. तसेच त्यांच्या समीक्षा लेखनाला कोणकोणत्या स्वरूपाच्या मर्यादा पडल्या आहेत हे सविस्तर विशद करून सांगितले आहे. जीवनवादी भूमिका स्वीकारणाऱ्या समीक्षकांची समीक्षा कशी ग्रामीण साहित्याच्या मूल्यमापणासाठी उपयुक्त ठरलेली आहे याविषयी सांगितले आहे. हे करत असताना कोणकोणत्या समीक्षकाने समाजशास्त्रीय व मार्क्सवादी भूमिका अंगिकारलेली आहे याचाही उल्लेख या पुस्तकामध्ये केलेला आहे. उपरोक्त दृष्टिकोन ग्रामीण साहित्याच्या समीक्षेला न्याय देणारा असा ठरतो.

डॉ. विश्वनाथ शिंदे

माजी मराठी विभागप्रमुख, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर व

संचालक, महात्मा फुले अध्यासन सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

ग्रामीण समीक्षा पुनर्विचार

डॉ. संभाजी आण्णू शिंदे

Scanned with OKEN Scanner

IQAC - CO-ORDINATOR
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Nashik Road, Nashik-422101

INCHARGE PRINCIPAL
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Sane Guruji Nagar, Jail Road
Nashik Road-422101

ग्रामीण समीक्षा पुनर्विचार

डॉ. संभाजी आण्णू शिंदे

संस्कार वाचनाचा
शालन पब्लिकेशन, नाशिक

IQAC - CO-ORDINATOR
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Nashik Road, Nashik-422101

INCHARGE PRINCIPAL
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Sane Guruji Nagar, Jail Road
Nashik Road-422101

Scanned with OKEN Scanner

अनुक्रमणिका

अंतरंग

क्र.	तपशील	पृष्ठ
अ	लेखकाचे मनोगत	०६
ब	प्रस्तावना	०८
	भाग एक ग्रामीण साहित्याची ग्रंथरूप समीक्षा	
क	प्रास्ताविक	१०
१	ग्रामीण साहित्याची संकल्पना आणि स्वरूप	२६
२	ग्रामीण साहित्याची प्रेरणा	३९
३	ग्रामीण साहित्य व चळवळ	४७
४	ग्रामीण कादंबरीची समीक्षा	५७
५	ग्रामीण कथेची समीक्षा	७९
६	ग्रामीण नाटकाची समीक्षा	११८
७	ग्रामीण आत्मचरित्रांची समीक्षा	१२९
८	संदर्भ सूची	१३७

IQAC - CO-ORDINATOR
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Nashik Road, Nashik-422101

INCHARGE PRINCIPAL
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Sane Guruji Nagar,Jail Road
Nashik Road-422101

Scanned with OKEN Scanner

Gramin Samiksha Punarvichar
ग्रामीण समीक्षा पुनर्विचार
Auther : Dr. Samshaji Annu Shinde
लेखक : डॉ. संभाजी आण्णू शिंदे
द्वारा : श्री. सुरेश तुकाराम साळे, के. एम. हायस्कूलच्या बाजुला, जत
ता. जत, जि. सांगली, पिन : ४१६४०४
फोन : ९८२२३४६१५६, ८३२९९०८७७२
Publisher
डॉ. उत्तम बापूराव करमाळकर
फ्लॅट नं. ८, विमल पार्क, जगतापनगर, उंटवाडी, नाशिक
भ्रमणध्वनी : ७४९९३११६४६
Online/Hardbook Publication
ऑनलाईन/हार्डबुक प्रकाशन
शालन पब्लिकेशन, नाशिक
Shalanpub२१@gmail.com
© Sou. Arati Sambhaji Shinde
© सौ. आरती संभाजी शिंदे
द्वारा : श्री. सुरेश तुकाराम साळे, के. एम. हायस्कूलच्या बाजुला, जत
फोन : ७३८५६५३३४०
First Edition : ६ December, २०२०
प्रथम आवृत्ती : ७ ऑगस्ट २०२०
मुखपृष्ठ डॉ. मनीषा झोंबाडे
PRINTERS : सरस्वती प्रिंटर्स, नाशिक
Price : ३५०/-
मूल्य: ३५०/-
ISBN-९७८-८१-९४७८५२-३-१

IQAC - CO-ORDINATOR
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Nashik Road, Nashik-422101

INCHARGE PRINCIPAL
Nashik Shikshan Prasarak Mandal's
Arts & Commerce Ratra Mahavidyalaya
Sane Guruji Nagar, Jail Road
Nashik Road-422101

Scanned with OKEN Scanner